

УДК 347.97/.99-048.26(477+100)

DOI <https://doi.org/10.32782/2409-4544/2021-2/20>

ІНСТИТУТ ПРИВАТНОГО ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ В УКРАЇНІ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Іванцова Альона Вікторівна,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри судоустрою та прокурорської діяльності

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ORCID ID: 0000-0002-4646-4674

Стаття присвячена висвітленню досить нового інституту приватного виконання судових рішень в Україні, наведений перелік аналогічних органів у таких країнах, як: Франція, Нідерланди, Болгарія, Грузія, Канада та Казахстан. Щодо України, то у статті наведений перелік вимог, що висуваються до осіб, які мають намір стати приватними виконавцями, окреслено порядок проходження навчання та складання кваліфікаційного іспиту, визначено права й обов'язки приватного виконавця, функціонування органів самоврядування приватних виконавців, питання виплати винагороди приватним виконавцям, здійснення контролю за діяльністю та притягнення до відповідальності тощо. Також зазначаються статистичні дані щодо роботи приватних виконавців у порівнянні з роботою державних виконавців України. Щодо інших зазначених зарубіжних країн, то в кожній країні висуваються свої вимоги, які, хоча і схожі загалом, відрізняються за своїм значенням. Так, наприклад, у Грузії інститут приватного виконання, у порівнянні з Україною, також було введено на допомогу державній виконавчій службі, яка була перезавантажена справами. Проте приватні виконавці працюють у комфортніших умовах, ніж державні, оскільки в них є право вибирати справи, з якими вони працюватимуть, а в державного виконавця такої можливості немає. Але в нашій країні такого права немає, усі справи, які підвітні державним і приватним виконавцям, прямо передбачені законом. Тобто ні державний, ні приватний виконавець не може відмовитися від ведення справи в разі надходження відповідної заяви. Така змішана система примусового виконання у Грузії і в Україні залишається під контролем держави, адже саме вона регулює допуск до професії та контроль за приватними виконавцями.

Ключові слова: інститут приватного виконання, приватний виконавець, права й обов'язки виконавця, примусове виконання судових рішень, державні виконавці, зарубіжний досвід.

Ivantsova Alyona. Institution for the private execution of the court rulings in Ukraine and foreign countries

The article considers a new institution for private execution of the court rulings in Ukraine and provides a list of similar bodies in countries such as France, the Netherlands, Bulgaria, Georgia, Canada and Kazakhstan. About Ukraine, the given article provides a list of requirements for persons, who intend to become private executors, specify the procedure for training and passing the qualification examination, defines the rights and obligations of a private executor, functioning of public authorities of private executors, issues of remuneration payment to private executors, monitoring activities and bringing to responsibility. Statistical data on the work of private executors in comparison with the work of state executors of Ukraine are also included.

As for the other foreign countries in question, each country has its own requirements, although similar in a general sense, but different in their meaning. For one, Georgia introduced the institution for private execution to help the state enforcement service, which was overloaded with affairs, in comparison with Ukraine. However, private executors work in more comfortable conditions than state ones, since they have the right to choose the cases which they intend to handle, while the state executor does not have such an opportunity. However, there is no such right in our country, all the cases accountable to state and private executors are directly provided for in law. That is, neither the state nor the private executor can refuse to conduct proceedings after receiving the relevant application. Such a mixed system of compulsory execution both in Georgia and in Ukraine remains controlled by the state, because it is which regulates occupational clearance and control over private executors.

Key words: *institution for private execution, private executor, rights and responsibilities of executor, compulsory execution of court rulings, state executors, international experience.*

Постановка проблеми

В Україні декілька років тому створений інститут приватного виконання судових рішень, який прийшов на допомогу державному інституту виконавців. Але чи є таке нововведення виправданим, які вимоги висуваються до приватних виконавців у нашій країні й інших країнах світу, розглянемо в даній статті.

Створення інституту приватного виконавця в Україні пов'язано з ухваленням 2 червня 2016 р. Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» [1] та нової редакції Закону України «Про виконавче провадження» [2], у яких і було передбачено запровадження інституту приватного виконавця.

Зазначеними законами передбачаються вимоги, які пред'являються до осіб, що мають намір стати приватними виконавцями, а саме: окреслено порядок проходження навчання та складання кваліфікаційного іспиту, визначено права й обов'язки приватного виконавця, функціонування органів самоврядування приватних виконавців, питання виплати винагороди приватним виконавцям, здійснення контролю за діяльністю приватного виконавця та притягнення до відповідальності тощо.

Розглянемо кожну з перелічених вимог. Так, приватним виконавцем може бути громадянин України, який досяг 25 років, має вищу юридичну освіту не нижче другого рівня, володіє державною мовою, має стаж роботи в галузі права після отримання відповідного диплома не менше двох років та склав кваліфікаційний іспит [1, ст. 18, ч. 2].

Для приватних виконавців встановлені певні обмеження як для доступу до професії, так і під час здійснення ними професійної діяльності із примусового виконання судових рішень.

Так, приватний виконавець не може займатися іншою оплачуваною (окрім викладацької, наукової та творчої діяльності, діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора), інструкторської та суддівської практики зі спорту та роботи в органах Асоціації приватних виконавців України) або підприємницькою діяльністю під час здійснення своєї діяльності.

Щодо проходження навчання та стажування, то ст. 20 Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» передбачено, що особа, яка виявила намір здійснювати діяльність приватного виконавця, до подання заяви про допуск до складення кваліфікаційного іспиту зобов'язана пройти навчання та стажування, загальний строк якого не може перевищувати трьох місяців. Від проходження стажування приватного виконавця звільняються особи, які вже мають стаж роботи державного чи приватного виконавця, адвоката, нотаріуса, арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) не менше одного року або помічника приватного виконавця не менше двох років [1].

Після проходження навчання та стажування приватному виконавцю видається свідоцтво, яке діє один рік.

Особа, яка виявила бажання займатись діяльністю приватного виконавця, після проходження навчання та стажування подає до Кваліфікаційної комісії заяву про допуск до складення кваліфікаційного іспиту разом із документами, які підтверджують відповідність особи вимогам, передбаченим Законом, а також декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру.

Кваліфікаційна комісія протягом 30 днів із дня надходження документів та відомостей проводить перевірку цих документів, після чого розміщує інформацію про ухвалені рішення – допуск або недопуск особи до складення кваліфікаційного іспиту. Таку інформацію протягом трьох днів із дня його ухвалення Кваліфікаційна комісія розміщує на офіційному вебсайті Міністерства юстиції України.

Далі Кваліфікаційна комісія протягом трьох місяців із дня надання допуску особі до складення кваліфікаційного іспиту проводить зазначений іспит приватного виконавця. Такий іспит проводиться шляхом автоматизованого анонімного тестування особи.

Міністерство юстиції України на підставі відповідного рішення Кваліфікаційної комісії видає посвідчення приватного виконавця особі, яка успішно склала кваліфікаційний іспит, протягом 10 днів із дня

складення такого іспиту. Після чого ця особа за видачу посвідчення приватного виконавця вносить плату в розмірі однієї мінімальної заробітної плати, що становить 6 500 грн (станом на 2021 р.). Таке посвідчення видається без обмеження строку його дії [1].

Особа, яка не склала кваліфікаційного іспиту, має право скласти його повторно не раніше ніж через шість місяців.

Щодо повноважень приватних виконавців, то варто сказати, що вони здійснюють примусове виконання рішень, передбачених ст. 3 Закону України «Про виконавче провадження», на підставі певних виконавчих документів, як-от виконавчі листи та накази, що видаються судами в передбачених законом випадках на підставі судових рішень; судових наказів; виконавчих написів нотаріусів; ухвал, постанов судів у цивільних, господарських, адміністративних справах, справах про адміністративні правопорушення, кримінальних провадженнях у випадках, передбачених законом; посвідчень комісій із трудових спорів, що видаються на підставі відповідних рішень таких комісій; постанов державних виконавців про стягнення виконавчого збору, постанов державних виконавців чи приватних виконавців про стягнення витрат виконавчого провадження, про накладення штрафу, постанов приватних виконавців про стягнення основної винагороди; постанов органів (посадових осіб), уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених законом; рішень інших державних органів та рішень Національного банку України, які законом визнані виконавчими документами; рішень Європейського суду з прав людини з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», а також рішень інших міжнародних юрисдикційних органів у випадках, передбачених міжнародним договором України; рішень (постанов) суб'єктів державного фінансового моніторингу (їх уповноважених посадових осіб), якщо їх виконання за законом покладено на органи й осіб, які здійснюють примусове виконання рішень [2].

Приватні виконавці мають право здійснювати примусове виконання всіх рішень, окрім рішень про відібрання і передавання дитини, встановлення побачення з нею або усунення перешкод у побаченні з дитиною; рішень, за якими боржником є держава, державні органи, Національний банк України, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, державні та комунальні підприємства, установи, організації, юридичні особи, частка держави у статутному капіталі яких перевищує 25%, та/або які фінансуються виключно коштом державного або місцевого бюджетів; рішень, за якими боржником є юридична особа, примусова реалізація майна якої заборонена відповідно до закону; рішень, за якими стягувачами є держава, державні органи (окрім рішень Національного банку України); рішень адміністративних судів та рішень Європейського суду з прав людини; рішень, які передбачають учинення дій щодо майна державної чи комунальної власності; рішень про виселення та вселення фізичних осіб; рішень, за якими боржниками є діти або фізичні особи, які визнані недієздатними чи цивільна дієздатність яких обмежена; рішень про конфіскацію майна; рішень, за якими боржником є уповноважений суб'єкт управління або господарське товариство в оборонно-промисловому комплексі, визначені ч. 1 ст. 1 Закону України «Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності», та рішень, які передбачають учинення дій щодо їхнього майна [2, ч. 2 ст. 5].

У ч. 2 ст. 4 Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» передбачені *обов'язки* приватного виконавця, а саме: приватний виконавець повинен здійснювати свою професійну діяльність сумлінно, не розголошувати в будь-який спосіб професійну таємницю, поважати інтереси стягувачів, боржників, третіх осіб, не принижувати їхню гідність. Також він зобов'язаний уживати всіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання чи усунення конфлікту інтересів.

Конфліктом інтересів вважається суперечність між особистими інтересами державного виконавця або приватного

виконавця та його професійними правами й обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість під час виконання державним виконавцем або приватним виконавцем його професійних обов'язків, а також на вчинення чи невчинення ним дій під час здійснення примусового виконання рішень [1, ч. 4 ст. 4].

Окрім зазначених обов'язків, також Законом України «Про виконавче провадження» передбачені такі обов'язки:

1) здійснювати заходи примусового виконання рішень у спосіб та в порядку, які встановлені виконавчим документом і цим Законом;

2) надавати сторонам виконавчого провадження, їхнім представникам та прокурору як учаснику виконавчого провадження можливість ознайомитися з матеріалами виконавчого провадження;

3) розглядати в установлені законом строки заяви сторін, інших учасників виконавчого провадження та їхні клопотання;

4) заявляти в установленому порядку про самовідвід за наявності обставин, передбачених цим Законом;

5) роз'яснювати сторонам та іншим учасникам виконавчого провадження їхні права й обов'язки;

6) невідкладно, не пізніше наступного робочого дня після одержання відповідного звернення від Державного концерну «Укроборонпром», акціонерного товариства, утвореного шляхом перетворення Державного концерну «Укроборонпром», державного унітарного підприємства, зокрема й казенного підприємства, яке є учасником Державного концерну «Укроборонпром» або на момент припинення Державного концерну «Укроборонпром» було його учасником, господарського товариства в оборонно-промисловому комплексі, визначеного ч. 1 ст. 1 Закону України «Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності», учинити дії щодо зняття арешту з майна, щодо якого було здійснено заходи із заміни майна, передбачені ст. 11 Закону України «Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності» [2, ч. 2 ст. 18].

Окрім того, приватний виконавець зобов'язаний постійно підвищувати свою кваліфікацію та забезпечувати зберігання документів діловодства й архіву протягом усього строку здійснення ним діяльності.

Організацією, що об'єднує всіх приватних виконавців України, є Асоціація приватних виконавців України, яка створюється з метою забезпечення реалізації завдань самоврядування приватних виконавців [1, ст. 47]. Окрім цієї організації, є ще органи самоврядування приватних виконавців, а саме: з'їзд приватних виконавців регіону; рада приватних виконавців регіону; ревізійна комісія; з'їзд приватних виконавців України та Рада приватних виконавців України як найвищі органи.

Приватному виконавцю за вчинення виконавчих дій сплачується винагорода. Винагорода складається з основної та додаткової сум. Основна винагорода приватного виконавця встановлюється у вигляді:

1) фіксованої суми – у разі виконання рішення немайнового характеру;

2) відсотка суми, що підлягає стягненню, або вартості майна, що підлягає передачі за виконавчим документом.

Розмір основної винагороди встановлюється Кабінетом Міністрів України. Винагорода, що встановлюється у вигляді фіксованої суми, стягується після повного виконання рішення. Винагорода, що встановлюється у відсотках, стягується з боржника разом із сумою, що підлягає стягненню за виконавчим документом (окрім виконавчих документів про стягнення аліментів).

Так, згідно із Законом України «Про виконавче провадження», у разі виконання рішення приватний виконавець стягує з боржника, окрім боргу, 10% та витрати виконавчого провадження. Однак ці 10% зараховуються не до держбюджету, а безпосередньо на спеціальний рахунок приватного виконавця. Тому цей платіж називається не виконавчим збором, а «основною винагородою». Саме на ці кошти приватний виконавець провадить власну діяльність [2].

Контроль за діяльністю приватного виконавця здійснюється Міністерством юстиції України шляхом проведення планових і позапланових перевірок у порядку,

установленому Міністерством юстиції України. А також Рада приватних виконавців України має право за зверненням учасника виконавчого провадження або за власною ініціативою здійснити перевірку діяльності приватного виконавця.

Приватний виконавець за свої рішення, дії чи бездіяльність та завдану третім особам шкоду несе цивільно-правову, адміністративну, дисциплінарну відповідальність, а також у порядку й обсягах, установлених Законом, – кримінальну відповідальність [1, ст. 37].

Усі зазначені вище вимоги щодо інституту приватного виконання в Україні розглянули, а зараз розглянемо досвід інституту приватного виконання рішень суду в різних країнах світу. Почнемо із Франції.

У Франції правила примусового виконання судових рішень існують із початку XIX ст.

У Франції приватні виконавці стягують приблизно 10 млрд євро на рік. З них загальний дохід усіх приватних виконавців становить приблизно 1,3 млрд євро [3, с. 74].

Особливістю функціонування судових приставів (приватних виконавців) Франції було те, що вони виконували рішення і накази як колегіальних судів і судових слідчих, так і мирових (дільничних) суддів, а також поліцейських суддів [4].

Окрім основного завдання – примусового виконання судових рішень, на судових приставів покладалися обов'язки з виконання доручень голови суду, а також підтримання порядку в судовому засіданні. До функцій судових приставів належали: арешт і опис рухомого майна боржника, оцінка майна, його зберігання, продаж тощо.

У Франції судові пристави виконували рішення як на основі документів, здійснюваних у нотаріальному порядку, так і на основі рішень суду. Під час отримання документів, які мають виконавчу силу, судовий пристав мав переконатися, що вже настав час платежу боргу і що визначена сума платежу достатня для цього [3, с. 89].

Основною ознакою, властивою судовим приставам у Франції, є об'єднання елементів незалежної особи, яка практикує, та державного службовця. Так, судовим приставам може бути особа, яка має юри-

дичну освіту, успішно пройшла дворічне стажування в конторі судового виконавця та склала державний кваліфікаційний іспит. Стажування складається із практичної професійної роботи та вивчення теоретичних дисциплін. Наказом міністра юстиції Франції присвоюється звання примусового виконавця, яке видається після отримання висновку прокуратури відповідного територіального округу і Палати примусових виконавців департаменту. Приватний виконавець має право вручати повістки, виконувати судові рішення від імені держави, застосовувати водночас державний примус. Також надавати юридичні консультації, складати проекти документів, протоколи, що мають статус доказів тощо. Діяльність судового виконавця має публічно-правовий характер, тому він зобов'язаний проводити виконавчі дії щодо всіх наявних заяв [3, с. 121–122].

Аналогічну систему виконання судових рішень перейняли інші країни. Зокрема Нідерланди та Люксембург, де судовим виконавцям також властиве об'єднання ознак незалежної особи, яка практикує, та державного службовця. Працюють такі особи за ліцензією. Регіональні або національні палати здійснюють управління цією системою, вони діють як органи самоврядування.

Цікавим є те, що в Нідерландах приватні виконавці обов'язково повинні мати бізнес-план, у якому вказуються відшкодування витрат та потенційні клієнти. Усі виконавці об'єднані в єдиному органі, який сприяє поліпшенню діяльності в цій сфері, підвищенню кваліфікації судових виконавців та здійснює нагляд за їхньою діяльністю, – це «Королівська організація професійних судових виконавців» [3, с. 182].

У Болгарії діє змішана система виконання судових актів, де приватний судовий виконавець є особою, на яку державою покладено примусове виконання приватних майнових вимог. Більшість виконавчих документів перебувають у приватних виконавців, цьому сприяє надане широке коло повноважень і встановлена доступна плата (збір) за їхні послуги, що стимулює приватного виконавця працювати ефективніше [5].

Варто відзначити, що в Болгарії Палата приватних виконавців має право визначати

ставки за здійснення тих чи інших дій виконавців та ухвалювати нормативно-правові акти. Як зазначають експерти, після введення у 2006 р. інституту приватних виконавців вдалося не лише знизити навантаження на державних виконавців, але й збільшити кількість стягнутих коштів, що значно поліпшило показники ефективності діяльності.

У Болгарії оплата приватних та державних виконавців – однакова, але державна служба працює не настільки ефективно, тому кредитори змушені звертатися до приватних виконавців [5].

У Грузії державна виконавча служба була також перезавантажена справами, державою було створено інститут приватного виконання, який прийшов їм на допомогу. Водночас була проведена реорганізація виконавчої служби – держава створила робочі умови, увела систему підготовки й оцінювання виконавців на основі об'єктивних показників. Право обирати між двома інститутами належить стягувачу. Проте приватні виконавці працюють у приємніших умовах, ніж державні, оскільки в них є право обирати справи, якими вони займатимуться, а в державного виконавця такої можливості немає [5].

Щодо Канади, то в ній немає централізованої системи виконавчого провадження на федеральному рівні. Як наслідок, регулювання порядку виконання судових рішень проводиться на рівні окремих провінцій. Примусове виконання здійснюється шерифами, які перебувають на державній службі, та приватними судовими виконавцями або спеціалізованими фірмами, які надають на комерційній основі послуги у сфері правозастосування в цивільних справах.

Науковці зазначають, що за останні роки в Канаді спостерігається тенденція передачі повноважень від державних відомств приватним агентствам, саме у сфері цивільного виконавчого провадження [5].

Цікавою країною є Казахстан. Тут лише приблизно десять років успішно працює інститут приватних виконавців. Нині також діє змішана система виконання рішень, що привело до позитивних зрушень, до яких можна віднести такі: подолання конкурен-

ції шляхом збільшення вимог до кваліфікації судових виконавців; перехід до приватних виконавців більшості виконавчих документів; збільшення більше ніж удвічі показників виконаних проваджень.

Але водночас наявні негативні моменти, а саме: нерівномірний розподіл виконавців, належним чином не працюють норми законів. Так, наприклад, приватні виконавці не можуть притягнути боржників до адміністративної відповідальності. Згідно із законодавством, поліція зобов'язана забезпечувати охорону та конвоювання осіб, що перебувають у спеціалізованих органах внутрішніх справ, та сприяти судовим виконавцям у примусовому виконанні виконавчих документів. Однак на практиці приватний виконавець змушений сам встановлювати місцезнаходження боржника, затримувати його, доставляти до суду та власним коштом конвоювати до місця адміністративного арешту.

Окрім того, негативним чинником є те, що у приватних виконавців немає доступу до всіх інформаційних баз, що негативно позначається на якості їхньої роботи. Також недосконалість системи приватного виконання судових рішень нерідко сприяє рейдерським атакам [5].

Висновки. У підсумку можемо зазначити, що в Україні та в деяких зарубіжних країнах дуже схожі системи приватного виконання судових рішень. Наша держава, яка запозичила аналог цього інституту, зробила правильний крок уперед. Адже примусове виконання судових рішень із боку приватних виконавців дає позитивні результати. Як приклад можна навести статистичні дані. Так, відповідно до офіційних даних Міністерства юстиції України, показники успішності виконання рішень судів та інших органів за 2020 р. зросли порівняно з попереднім періодом, ця тенденція продовжується і у 2021 р.

Із загальної кількості виконавчих проваджень (5 158 141), що перебували на примусовому виконанні у 2020 р., завершено, тобто відпрацьовано та закрито відповідно до закону:

– органами Державної Виконавчої Служби: 2 765 217 виконавчих проваджень (57% від проваджень, що перебували на виконанні), з яких 1 492 617 виконавчих

провадженнь фактично виконано, що становить 53% від завершених (31% від провадженнь, що перебували на виконанні);
 – приватними виконавцями: 52431 виконавче провадження (17% від провадженнь, що перебували на виконанні), з яких 24083 виконавчі провадження фактично виконано, що становить 45% від завершених (8% від провадженнь,

що перебували на виконанні). Стягнуто в середньому у 2020 р. на одного: приватного виконавця: 16536098 гривні; державного виконавця: 4347099 гривень. З огляду на те, що на 2020 р. фактична кількість державних виконавців – 4411 осіб, а приватних – 259 осіб, ефективність роботи приватних виконавців виявляється вищою у 3,8 рази [6].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів : Закон України від 02.06.2016 р. № 1403–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19#Text> (дата звернення: 27.11.2021).
2. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 р. № 1404–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text> (дата звернення: 27.11.2021).
3. Селезнев В. Исполнительное производство в зарубежных странах: организационно-правовой аспект. *Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения*. 2010. № 4(23). 220 с.
4. Мальцева Є. Порівняльний аналіз систем виконавчого провадження в Україні та зарубіжних державах. *Ученые записки Таврического национального университета имени В.И. Вернадского. Серия «Юридические науки»*. 2013. Т. 26(65). № 1. С. 44–48.
5. Пашковська Т. Інститут приватного виконання рішень: а як у них? *Юридична газета*. 2017. № № 33–34 (583–584). URL: <https://radako.com.ua/news/institut-privatnogo-vikonannya-rishen-yak-u-nih> (дата звернення: 27.11.2021).
6. Статистика успішності виконання судових рішень за 2018–2020 роки. URL: <https://justlicitors.com.ua/statystyka-uspishnosti-vykonannya-sudovykh-rishen/> (дата звернення: 27.11.2021).

REFERENCES:

1. The Law of Ukraine "On Enforcement Proceedings" № 140–VIII, 2 June, 2016. Retrieved 27 November, 2021, from URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>
2. The Law of Ukraine "On Bodies and Persons Carrying Out the Enforcement of the Court Rulings and Decisions of Other Bodies" № 1403–VIII of 2 June, 2016. Retrieved 27 November, 2021, from URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19#Text>
3. Seleznev V.A. (2010). Enforcement proceedings in foreign countries: organizational and legal aspect. *Zhurnal zarubezhnogo zakonodatelstva i sravnitel'nogo pravovedeniia* [Journal of Foreign Legislation and Comparative Law], № 4(23), 220 (in Russian).
4. Maltseva Y.V. (2013). Comparative analysis of enforcement systems in Ukraine and foreign countries. *Uchenye zapiski Tavricheskogo natsional'nogo universiteta im. V.I. Vernadskogo. Seriya "Yuridicheskiye nauki"* [V.I. Vernadskyi Tavria National University Transactions. Series "Legal Sciences"], Vol. 26(65), № 1, 44–48 (in Russian).
5. Pashkovska Tetiana (2017, 22 August). *Yurydychna hazeta* [Legal Newspaper], № № 33–34(583–584) (in Ukrainian). Retrieved 27 November, 2021, from URL: <https://radako.com.ua/news/institut-privatnogo-vikonannya-rishen-yak-u-nih>
6. Statistics on the progress of executing court ruling for 2018–2020. Retrieved 27 November, 2021, from URL: <https://justlicitors.com.ua/statystyka-uspishnosti-vykonannya-sudovykh-rishen/>